

Elvileg helyes a gyógyforrások megszerzése, de a Rácfürdő drága

A városgazdasági bizottság „salamoni” ítélete

(Saját tudósítónktól.) A főváros mindenáron meg akarja vásárolni a Rácfürdőt. Ilyen galopp-tempóban még sohasem dolgoztak. A Rácfürdő ajánlatát mult hét szerdáján nyújtották be. Három nap elég volt a valósággal kötetre terjedő előterjesztés kidolgozására és szombaton már el is küldötték a polgármester pártolójavaslatát a bizottsági tagoknak. Ma már úgy tüntetik fel a dolgot, hogy a Tabánt nem is lehet felépíteni a Rácfürdő nélkül. Hétfő délelőtt a Tabán terveit fogadtatták el a városrendezési bizottsággal, délután a városgazdasági bizottság hozzájárulását akarták mindenáron kiereszkölni. A bizottság összeült, bár a közgyűlés is tanácskozott. Ilyen esetben máskor bizottsági ülést tartani nem szoktak. Szerdán a pénzügyi bizottság elé viszik a Rácfürdő ügyét és pénteken már a közgyűléssel is meg akarják szavatolni.

Mindenki azt kérdi: miért ez a nagy sietség? Eddig folyton arról beszéltek, hogy szánálni kell a fővárost, most pedig megvétetik az autonómiával a Csengery uccái házat a VII. kerületi előjáróság céljaira, a közgyűléssel megszavaztatták a szigetmonostori Koronauradalom 860 holdjának megvételét a Vízművek részére és ugyanezen a héten a harmadik vásárlás lenne a Rácfürdő. Csekély 2 millió pengőt akarnak odadobni erre a célra. Eddig nem volt pénz, most már van, kiderült, hogy megtakarították még ötmilliót a beruházási program végrehajtásakor és ebből 2 millió pengőt ki lehet hasítani erre a célra.

A városrendezési bizottság véglegesen elfogadta a Tabán rendezési tervét. Lampel Vilmos, Sodits Lajos, Petracsek Lajos, Katona Sámuel, Wellisch Andor mondták el véleményüket. A Tabán modeljét elkészítik és a főváros közgyűlésének bemutatják. Ezen a bizottsági ülésen is többben furesának találták azt a rakétatempót, amelylyel a főváros a Rácfürdőt mindenáron meg akarja vásárolni. Érdekes, hogy a Tabán elfogadott tervében a Rácfürdő nem is áll a mostani helyén, az új rendezés szerint egy út vezet az objektumon keresztül, tehát a városrendező már számolt azzal, hogy a Rácfürdőt majd megveszik és a mostani épületet lebontják.

Az a különös sietség, amellyel a Rácfürdő megvételét sürgetik, a városgazdasági bizottságnak minden tagját összegyűjtötte az elsőemeleti tanácskozó teremben, amíg a második emeleten a közgyűlési teremben a törvényhatóság egyeteme tanácskozott. Az ülésen Liber Endre alpolgármester elnökölt.

Homonnay Tivadar azzal kezdte felszólalását, hogy a polgármester mostani javaslata is bizonyíték arra, hogy a főváros anyagi helyzete nem olyan rossz, mint ahogy a kormány azt feltüntetni igyekezett. Mégis csak vannak a városnak félreterített pénzei, hiszen most fedezetet találtak egy kétmilliópengős fürdő megvételére. Ha a főváros anyagi helyzete ilyen egyszerű, akkor miért volt szükség az egész fővárosi törvényre?! Annakidején foglalkoztak az egységes fürdőpolitika megteremtésével és felmerült az a gondolat, hogy a Tabán problémáját is ebbe kapcsolják bele. Most hirtelen előállnak a Rácfürdő megvételével. Nagyon helyes, ha a főváros összes forrásai köztulajdonban vannak, de ha ezt meg is veszik, azért még lesznek magánkézben források. A Tabánt nem lenne szabad beépíteni bérházakkal. Bűnös mulasztás volna, ha itt nem parkot létesítenének. A mostani terv jobb, mint az előbbi, de még mindig sok a bérház a területen. Furcsa az is, hogy a polgármester a Rácfürdőt azzal akarja a bizottságra rátukmálni, hogy az előterjesztésben kijelenti: „az esetleges elutasításért a felelősséget nem vállalja.”

Liber alpolgármester azonnal válaszolt. A Tabán rendezése több mint egy éve húzódik. Az ügyosztály új tervet készített elő, amelyet a városrendező bizottság már elfogadott. Közben érkezett a fővárosból a Rácfürdő tulajdonosainak ajánlata. A polgármester úgy gondolta, hogy leghelyesebb ezt a kérdést a Tabán rendezésének kérdésével megoldani. A beruházó kölesönből van még pénz, tehát helyes, ha a főváros megveszi és így a Tabán rendezését radikálisan el lehet intézni.

Ledermann Mór nagyon drágának találja a Rácfürdőtért kért 1.800.000 pengőt. Az épületek és a telek nem érhet többet, mint 50.000 pengőt, a forrásokat nem tudja felbecsülni. A fővárosnak nem sürgős a fürdő megvétel. Amikor a város küsz-

kodik, akkor nem lehet ilyen luxusdolgokba pénzt befektetni.

Németh Béla, a Háztulajdonosok Szövetségének elnöke azt magyarázta, hogy érdeke a fővárosnak a Rácfürdő megvétele és szerinte az ár sem túlzott. Két esztendővel ezelőtt még 4 milliót kértek érte. Akkor tiltakozott is ellene, de most úgy találja, hogy 1.800.000 pengőért meg lehet vásárolni. Ha komolyan gondolunk a fürdőváros létesítésére, nem szabad megengedni, hogy a Tabán területét beépítsék.

A vétel ellen a szocialisták is tiltakoztak. Halász Alfréd szerint nagyon gyanús, hogy ilyen gyors galoppban akarják megvásároltatni a fürdőt. Folyton kényszerhelyzeteket teremtenek a bizottsági tagok számára. Előre kijelentik, hogy a fürdő jövedelme minimális lesz, sőt hozzáteszik, hogy kevesebbet fog jövedelmezni, amikor a főváros tulajdonában van, mert közüzemben drágább az üzemvezetés. Ilyen szomorú bizonyítványt még nem állított ki magáról a főváros. Nagyon nagy eltérések vannak a szakértők jelentései között is. Ezt a fürdőt a fővároson kívül senki sem veheti meg. Nem fogják elhalászni a közönség orra előtt, Ráérünk várni vele, amíg olcsóbb lesz.

Simonyi Simon volt a demokraták szónoka. Amikor minden negyedik lakos közsegélyre szorult, lehetetlenség a fővárosnak vásárolni. Ideküldték a szánáló polgármestert és most erre mindent meg akarnak velünk vásároltatni. Folyton kényszerhelyzetről beszélnek. A kényszerhelyzet csak akkor állt elő, amikor a városházán megjelent a titkosatos lovag és benyújtotta az ajánlatot. Bánó Dezső azt magyarázta, hogy a gyógyvizek miatt kell megvenni a Rácfürdőt.

Takács István szerint nagyon optimisztikus az előterjesztés. Nagyon helyes volna, ha a főváros minden megforrást megszerezne, de a gazdasági helyzet most ennek nem megfelelő. Az előterjesztés valósággal kitanítja az eladókat, hogy ne engedjenek semmit. Amikor a fővárost szánálják, nem lehet fürdőre 2 milliót kihajítani. Tisztázni kell azt is, hogy mit vesz meg a főváros és ezért ezt a kérdést alaposabban elő kell készíteni. Számítása szerint legalább 3 millió pengőbe kerülne az új Rácfürdő.

Balkányi Kálmán a legélesebben a megvétel ellen volt. Nem lehet számítani arra, hogy ez munkalkalmakat teremtsen. Senki se vitatja, hogy rossz üzlet a fürdő fenntartása, kényszerhelyzetet sem lát, tehát nincsen értelme a megvételnek.

Lévay Sándor hasonló értelemben beszélt.

A Wolff-párt részéről Domonkus Gyula, Szakáll Béla és Nemes Nagy Mihály tiltakoztak. Valamennyien azt magyarázták, hogy a sürgőség érthetetlen. Az ajánlat szerintük nagyon drága, és azt a javaslatot tették, hogy a főváros elvben mondja ki, hogy helyesnek tartja a Rácfürdő megvételét fürdőpolitikai szempontból, de pénzügyileg most nem foglalkozik a kérdéssel.

Liber Endre alpolgármester és Kovács házy tanácsnok felvilágosításai után a szakbizottság Wolffék javaslatát fogadta el. Elvileg tehát helyesnek találják, ha a főváros megszerzi a gyógyforrásokat, ellenben a Rácfürdő mostani ajánlatát a bizottság 15 tagja közül csak három találta elfogadhatónak.

Liber alpolgármester még hozzátette, hogy ilyen körülmények között a vásárlás pénzügyi részét a pénzügyi bizottság elé fogják terjeszteni.

1944. július 3.